

SJEKKES MOT FREMFØRING

Dirigenter, kjære landsmøte.

Vi har mange viktige oppgaver denne helgen, men den viktigste er uten tvil det vi skal i gang med nå.

Sammen skal vi bruke de neste fire dagene på å debattere og til slutt vedta programmet for neste periode. Og det programmet er vår kontrakt med velgerne.

For oss er det alltid et mål at vår politikk ikke skal være en oppsummering av innholdsløse slagord.

Det skal heller ikke være et program som lover mer enn vi kan holde.

Høyres adelsmerke er at vår politikk henger sammen, den er gjennomførbar og den tar utgangspunkt i noen grunnleggende verdier. Men viktigst av alt, vi skal løse de faktiske utfordringene folk opplever i sin hverdag.

Og med det som oppdrag har programkomiteen jobbet mye og lenge med det helhetlige forslaget til program vi skal behandle nå.

Da vi la frem vårt første utkast i september i fjor, var det etter mange samtaler med eksterne aktører fra næringslivet, fra offentlige myndigheter, fra organisasjonslivet og ikke minst mange innspill fra enkeltmennesker både i og utenfor vårt parti. Vi var i grunnen ganske fornøyde, vi.

Men da vi sendte ut utkastet fikk vi over 2000 endringsforslag tilbake!

Så da var det bare å gå i gang igjen.

Vi endret en del. Vi strammet opp politikken og formuleringene. Og med stolthet la vi frem vårt endelige forslag til program.

Også kom det jammen meg over 1000 endringsforslag til! Men det fine er at nå er det dere som skal ta stilling til dem!

Det er jo et svært godt tegn at det er en levende debatt ute i hele partiet vårt, og at også mange utenfor partiet er oppriktig interessert i å bidra i vår politikkutvikling.

Og på et landsmøte som dette så er jo hele formålet å debattere og stemme over de tingene vi ikke er helt enige om. Det er partidemokrati på sitt vakreste.

Men nettopp fordi det er debattene og uenighetene vi skal bruke tid på nå, så er det også verdt å minne om hvorfor vi tross alt er i samme parti.

Hvorfor alle vi i denne salen, og mange tusen flere rundt om i Norge betaler kontingent til dette konservative, liberale, ofte moderate og noen ganger radikale folkepartiet som heter Høyre.

Et parti som i vår over 140 år lange historie har samlet mennesker fra våre største byer til våre minste bygder. Mennesker fra alle samfunnslag og i alle aldre har funnet sitt politiske hjem i Høyre.

Vi er partiet som vedtok folketrygden allerede tilbake i 1923, vi samlet de borgerlige partiene og sørget for at Aps hegemoni fikk avløsning på 60-tallet, vi moderniserte og liberaliserte Norge på 80-tallet, vi er partiet som på 2000-tallet har gjennomført gjennomgripende kvalitetsløft i skolen og i helsetjenesten, samtidig som vi senket skattene for folk og bedrifter.

Vi fikk mer utav pengene, og viste at skattelette og velferd ikke er motsetninger.

Vi er partiet til Carl Joachim Hambro, John Lyng, Kåre Willoch, Astrid Gjertsen og nå Erna Solberg. Når vi vedtar et nytt program denne helgen, gjør vi det med en stolt historie.

For som AP-kjempen Trygve Bull sa: Partier dannes på skiftende grunnlag og enkeltsaker. Unntaket er Høyre. Partiet er like uutryddelig som arvesynden. Høyre er fra evighet til evighet.

Jeg tror ikke Bull mente det som et kompliment, men denne helgen skal vi like fullt vise at han hadde rett.

Alle vi som sitter her i dag har også vår egen historie om hvordan vi ble medlemmer i Høyre, ja med et unntak for pressebenken og diplomatene bakerst i salen. Men alle vi andre har det. Enten det er dere som så mangler i velferden i kommunen dere bor i, og opplevde at det var Høyre lokalt som kom med konkrete løsninger på problemene.

Eller dere som er brennende opptatt av de store, internasjonale spørsmålene og mener Høyre har de beste svarene for frihet, trygghet og samarbeid.

Eller som noen av oss som sto og hang på røykehjørnet på Valler videregående skole i 2001 også kom en ganske kjekk gutt fra Unge Høyre kom bort med en flyer med bilde av Unge Høyreleder Ine Marie Eriksen i dongrijakke som lovet meg valgfritt sidemål og billigere sprit.

Ja da, vi har alle en historie, og ingen er mer høyverdig enn noen andre, la det være klart.

Kjære Høyrevenner,

Politikk kan ikke bare være en skrivebordsøvelse. Det kan ikke være slik at vi stirrer oss blinde på det som gjør oss rene og ranke ideologisk, uten å ta inn over oss at nye utfordringer krever nye svar.

Men vi skal heller ikke bare løpe etter stemninger og kortsiktig foreslå politikk som kanskje gir et løft på neste meningsmåling, men som ikke er det riktige svaret for Norge på lenger sikt.

Det som er vår jobb er å utvikle politikk som baseres på våre grunnleggende verdier og som gir svar på de problemene som skal løses i dag.

Men de svarene skal også bygge Norge sterkere flere tiår fremover i tid. Valgene vi tar i dag, de får konsekvenser for hva slags samfunn og velferd generasjonene etter oss får oppleve.

For et ansvarlig, konservativt styringsparti skal alltid overlate samfunnet i litt bedre stand, enn vi overtok det.

Så hva betyr det når vi nå skal debattere og vedta et program som skal vare frem til 2030?

Å stille krav:

Høyre har alltid ment at det å stille krav er å vise omsorg. Vi har alltid, og vil alltid, ha tro på menneskers unike evne og vilje til å strekke seg, nå sine mål og dermed bringe samfunnet fremover.

Dette skal aldri være et tomt slagord for Høyre. Derfor må vi stille spørsmålet: Er det slik i dag? Er vi et samfunn som spør: hva kan du få til? Som ser hvilke muligheter som bor i hver og en av oss?

Svaret på det er dessverre alt for ofte nei. For selv om mye er bra i Norge, står over 600 000 mennesker utenfor arbeidslivet og både antallet og andelen unge under 30 år som blir uføretrygdet har aldri vært høyere

Det skyldes jo ikke at alle disse mennesker er for syke til å kunne jobbe, det skyldes at vi har et system som møter mennesker som har ulike utfordringer med en passiviserende sjekk, ikke med jobb og aktivitet.

Det er ingenting varmt eller sosialt i å ikke ha forventninger til folk. Tvert imot er noe av det styggeste vi gjør mot mennesker å si til dem at de ikke trengs. At det ikke har noe å si om de møter opp.

Derfor er en av våre viktigste oppgaver fremover å reformere hele velferdssystemet vårt slik at alle som kan jobbe, om så bare litt, skal jobbe så mye de klarer.

For hver time du jobber skal du sitte igjen med litt mer penger, for med Høyre skal det alltid lønne seg å legge ned en innsats og å gå på jobb.

Derfor har vi også mange punkter på dette i programmet. Konkrete tiltak og løsninger, som å gjøre det mye vanskeligere å bare uføretrygde unge.

Vi skal ikke gi opp folk som har 40 – 50 år igjen av yrkeslivet.

Derfor sier vi at summen av velferdsytelser ikke skal være høyere enn lønnen du får ved å jobbe, og at skatten på inntekten til folk må ned. Der andre partier vakler i sitt forsvar av, eller direkte motarbeider arbeidslinja, skal vi være dens sterkeste forsvarer for vi trenger alle og alle kan bidra.

Så vet vi at dette dessverre starter tidligere enn i NAV-systemet. Alt for mange av de som faller ut av arbeidslivet har blitt sviktet allerede i skolen. De har ikke fått de grunnleggende ferdighetene på plass og fortsatt er det alt for mange som ikke fullfører.

I norsk skole så faller nå læringsresultatene, samtidig som fraværet øker. Oppå det stuper søkertallene til lærerutdanningen.

Derfor må vi ha en skolepolitikk som ikke handler om at det er synd på elever som blir stilt krav til, men tvert imot at nettopp fordi vi har tro på elvene så stiller vi også krav til dem. De skal møte opp i timen, de skal ha eksamen og få karakterer fra ungdomsskolen, og de skal oppføre seg skikkelig på skolen.

Men da må vi også stille krav til foreldene. Skolens oppgave er å undervise barna våre, ikke å oppdra dem. Derfor er det all grunn til å forvente at foreldrene både smører matpakken og gir dem gode verdier hjemmefra.

Og vi skal stille krav til skolen selv. For når du sender barna dine inn i skolegården for aller første gang, skal du være sikker på at de møter en motivert og fagligoppdatert lærer i klasserommet. Og alle elever skal være trygge og slippe å bli utsatt for mobbing.

Og derfor har vi konkrete politiske løsninger på dette i vårt program. Som stiller krav til at elever som sliter i et fag skal delta på, og ha rett på, ekstra undervisning som løfter dem. Og at elever som er ekstra gode i fagene også skal få større utfordringer, for alle skal strekke seg så langt de kan.

Derfor skal vi stille krav til at lærerne har kompetansen på plass og fordypning i fagene de underviser i. Og vi kommer aldri til å være med på å senke opptakskravene for å komme inn på lærerutdanningen.

Og vi skal selvfølgelig ha åpenhet om resultatene i skolen så vi vet hva som må gjøres bedre og hva som fungerer bra.

For Høyre har skolepolitikken alltid vært vår viktigste sosialpolitikk, og la det være klart: Høyre koddet ikke med kunnskapsskolen!

Frihet:

For Høyre er menneskers frihet et av politikkenes viktigste mål.

Når vi søker makt, gjør vi ikke det for å ta den fra Arbeiderpartiet og gi den til oss selv. Vi skal gi den tilbake til folk.

Det å ha friheten til selv å velge, er viktig fordi alternativet til at vi tar valg i våre liv, er at politikere og systemer tar dem for oss.

Valgfrihet er så viktig fordi vi vet at ingen mennesker er like, og derfor har vi også litt ulike behov. På 80-tallet handlet Høyres frihetskamp om å deregulere privat sektor.

Det var Willoch-regjeringen som åpnet samfunnet. Butikkene fikk holde oppe lenger, vi fikk flere TV og radio-kanaler. Boligmarkedet ble liberalisert så flere fikk muligheten til å eie sin egen bolig.

Disse endringene kom fordi folk ikke lenger ønsket å la seg styre av sosialdemokratiet og en overregulert politikk. De ville velge selv, og derfor stemte de Høyre. I dag kan ingen se for seg å skru disse reformene tilbake.

Så hva er våre nye frihetskamper? Akkurat som Høyre for 40 år siden ga mer valgfrihet i privat sektor, trenger vi nå mer valgfrihet i det offentlige.

Derfor har Høyre alltid vært partiet som har stått i front for politikk som gir mer makt til elevene ved at de selv kan velge skole, til pasientene gjennom fritt sykehusvalg og fritt behandlingsvalg, og til eldre ved at de selv skal kunne velge hvem som kommer hjem til dem fra hjemmetjenesten.

De siste fire årene har venstresiden på område etter område kjempet for å innskrenke den friheten. De fratok elevene fritt skolevalg, de avviklet fritt behandlingsvalg og i rødgrønne kommuner er eldre umyndiggjort i å selv påvirke hvem som skal hjelpe dem.

Man må jo nesten bli litt fasinert av hvilken enorm tillit politikere på venstresiden har til seg selv. Hva er det som skjer når man mener at man selv vet bedre enn en 16 åring, hvor hun skal tilbringe de neste tre eller fire årene på skolen?

Hvordan ender man opp med et selvbilde som er så stort, at du tenker at du vet bedre enn en rusavhengig hva han trenger for å bli rusfri.

Og hva går igjennom hodet ditt når du stoppe fru Hansen, som har tatt beslutninger hele sitt liv, i selv å bestemme hvem som skal hjelpe henne med de mest intime ting i hennes egen leilighet?

Slik har aldri vi tenkt. Vi har alltid kjempet enkeltmenneskenes sak når systemet forsøker å overkjøre dem. Og de som trenger den tilliten og valgfriheten mest, er de som er mest sårbare i vårt samfunn.

Og derfor har vi konkrete forslag som gir elevene rett til å velge skole, som gir de som sliter med rus eller psykiske lidelser tilbake makten og verdigheten gjennom å selv få velge hvor de skal få behandling.

Derfor kommer vi aldri til å akseptere en politikk som umyndiggjør eldre og fratar dem makten over sitt liv, og derfor skal vi gjøre det lettere for kommunene å raskt og ubyråkratisk innføre fritt brukervalg.

Og derfor har vi også konkret politikk som ikke angriper alternativene til det offentlige, men som heier dem frem. For valgfrihet forutsetter at du har flere alternativer å velge mellom. Derfor trenger vi både private og ideelle som sammen med det offentlige gir god velferd til folk her eneste dag.

Det er noe rart med en regjering som ser på idealister og grundere som en trussel fordi de ikke selger mat eller klær, men gir omsorg, undervisning eller behandling.

Med en ny, Høyreledet regjering skal vi igjen ha en politikk som gir større mangfold, mer valgfrihet som slipper flere alternativer til. Og vi skal putte det såkalte avkommersialiseringsutvalget sin rapport så langt ned i en skuff av ingen finner den igjen.

Skape mer:

Kjære Høyrevenner,

En helt grunnleggende forutsetning for å ha et velferdssamfunn som fordeler verdiene rettfærdig i samfunnet og hjelper de som trenger det, er at vi har verdier å fordele.

Derfor må verdiene skapes før de kan fordeles.

Arbeiderpartiet og de rødgrønne ser ut til å ha fullstendig glemt dette. De siste fire årene har vært en vedvarende motbakke for alle de som driver en bedrift, eller drømmer om å starte en.

De har pøst på med nye skatter, økte skatter, nye grunnrenteskatter med tilbakevirkende kraft, nye midlertidige skatter og nye midlertidige og situasjonsbestemte skatter.

De har skapt nye reguleringer som gjør det vanskeligere å skaffe arbeidskraft, og de har ikke bygget ny kraft som industrien trenger.

Dette kommer samtidig som det gang på gang fra venstresiden har kommet utspill om at de rike skal tas, at en av Norges største arbeidsgivere kan ryke og reise, eller at nå er det pay back time.

I en tid hvor Norge møter nye utfordringer er det siste vi trenger denne typen splittende retorikk kombinert med en veldig dårlig politikk.

Dette er tiden for å ruste opp Norge og skape større samhold, ikke bare med flere soldater og våpen, men med bedrifter, med eksport og med nye, lønnsomme arbeidsplasser over hele landet.

Og da har det noe å si om grundere flytter ut av Norge, eller om Norge er et land hvor flere kommer til.

Det har noe å si om norske eiere har like vilkår som utledninger som konkurrerer her, eller om de må betale mer skatt enn utlendingene, bare fordi de har norsk pass.

Det har noe å si om det er mulig å få tak de folkene du trenger når du vil oppskalere og vokse, eller om LO har veto rett i arbeidslivspolitikken og lager reguleringer som er logiske på Youngstorget, men ikke gir mening ute i landet.

Denne balansen har alltid vært grunnleggende i Høyre. Vi har alltid vært skeptiske til en for stor stat som fortrenger det private initiativ og skaperkraften.

Venstresiden er opptatt av å gjøre staten sterk. Høyresiden sier at vi blir sterkere hvis også samfunnet vårt er sterkt.

Derfor er det behov for å kraftig rykke tilbake den ubalansen som AP har skapt.

Derfor har vi klare løfter om å senke skattene for bedriftene, og for de som jobber der.

Derfor har vi konkrete politiske løsninger for å tiltrekke oss utlending til Norge, fremfor dagens politikk som gjør stadig flere nordmenn til utlendinger.

Derfor skal vi stoppe de meningsløse innstrammingene på innleie som skaper problemer for utallige bedrifter i hele landet

Og derfor har vi konkrete grep for å realisere mye mer kraft, raskere enn i dag.

Og dere:

For Høyre er ikke privat næringsliv bare noe vi har fordi det er nødvendig. Det å ha sterke bedrifter og at staten ikke er for stor er faktisk en verdi i seg selv.

Det skaper maktspredning, det gjør at nye ideer vokser frem, og de som vinner i konkurransen er de skaper produkter eller løsninger folk etterspør, ikke de politikerne har vedtatt at skal lykkes.

Private bedrifter utfordrer det offentlige til å tenke smartere og skaper nye løsninger som alle vil nyte godt av. Derfor trenger vi ikke først og fremst en ny skattekommisjon, vi trenger en ny skattepolitikk.

Avslutning:

Kjære Høyrevenner. Det er alltid behov for å prøve politikken sin på nytt, slik at vi svarer på de utfordringene folk opplever i sin hverdag.

Vår ambisjon er å lede Norge, et Norge vi har vært med på å forme i over 140 år. Vår politikk har bidratt til å gjøre oss til et friere og rikere land enn det ville vært uten Høyre.

Samarbeid med andre land gjør Norge sterkere. Ikke svakere.

Men Norge er først og fremst et land som er formet, ikke av partier, men menneskene som bor her.

Vi Nordmenn er rett og slett et fantastisk folk. Vi elsker å kose oss hjemme, og pusser opp mest i Europa, men når vi virkelig skal kose oss i helger eller ferier så reiser vi til et mye mindre hus, uten innlagt vann og hvor vi nesten ikke har dekning på mobilen

Vi er et folk som håper intenst at vi ikke møter på naboen på vei ut. Med mindre naboen har på seg ski og vi møtes i naturen. Da hilser vi som om alle er gamle kjente.

Og vi er et folk som gjerne peker på mangler i Norge når vi snakker sammen her, men reiser vi til utlandet skryter vi helt hemningsløst av alt Norge får til.

Vi er et folk som har kjempet for vår uavhengighet, som har kjempet mot okkupasjon og som har samlet oss når angrepene har kommet innenifra.

Denne høsten skal folket igjen få bestemme hvilken politikk som skal forme dette lille, store, modige og udelelige landet som heter Norge.

Den tilliten fra innbyggerne skal vi gjøre oss fortjent til. Det gjør vi ikke med tomme slagord, men med politiske løsninger.

Lykke til med programdebatten og tusen takk for meg!